

Beslissing

(B)658E/52
28 juni 2018

Beslissing over de doelen die Elia in 2019 moet behalen in het kader van de stimulans overgelaten aan het eigen inzicht van de CREG zoals bedoeld in artikel 27 van de tariefmethodologie

Artikel 27 van het besluit (Z)141218-CDC-1109/7 van de CREG van 18 december 2014 tot vaststelling van de tariefmethodologie voor het elektriciteitstransmissienet en voor de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie en de overeenkomst van 25 juni 2015 tussen de CREG en Elia over de modaliteiten voor de regulering met stimulansen voor Elia System Operator nv in de periode 2016-2019

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	3
1. WETTELIJKE BASIS	4
2. ANTECEDENTEN	4
3. RAADPLEGING	5
3.1. Samenvatting van de ontvangen antwoorden	5
3.1.1. Algemene opmerkingen	5
3.1.2. Specifieke opmerkingen bij een bijzondere stimulans.....	7
3.2. Evaluatie van de ontvangen antwoorden.....	9
3.2.1. Algemene opmerkingen	9
3.2.2. Specifieke opmerkingen bij een bijzondere stimulans.....	12
4. BESLISSING	14
4.1. STIMULANSEN 2019.....	14
4.1.1. Implementatie van de ToE op de DA- en ID-markten	15
4.1.2. Scarcity pricing	15
4.1.3. Mededeling van het onevenwichtsvolume per ARP/BRP in quasi realtime	16
4.1.4. Publicatie in <i>quasi realtime</i> van het onevenwichtstarief.....	16
4.1.5. Verbetering van de transparantie wat het opsporen en het beheer van congesties betreft.	16
BIJLAGE	18

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (CREG) legt hierna de doelen vast die Elia in 2019 moet behalen in het kader van de stimulans overgelaten aan het eigen inzicht van de CREG zoals bedoeld in artikel 27 van de tariefmethodologie.

Naast de inleiding bevat deze beslissing vier hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk bevat de omschrijving van het wettelijk kader dat aan de grondslag ligt van deze beslissing. Het tweede hoofdstuk zet de antecedenten uiteen en het derde hoofdstuk beschrijft het kader van de raadpleging. Het vierde hoofdstuk bevat de beslissing van de CREG over de doelstellingen die Elia in 2019 moet behalen in het kader van de stimulans overgelaten aan het eigen inzicht van de CREG zoals bedoeld in artikel 27 van de tariefmethodologie.

Het directiecomité van de CREG keurde deze beslissing goed op 28 juni 2018.

1. WETTELIJKE BASIS

Artikel 27 van het besluit (Z)141218-CDC-1109/7 van de CREG van 18 december 2014 tot vaststelling van de tariefmethodologie voor het elektriciteitstransmissienet en voor de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie (hierna "de tariefmethodologie") bepaalt het volgende:

"Voor de toekenning van stimulansen naar goeddunken van de CREG wordt er jaarlijks een budget van 2.000.000,00 EUR voorzien. Dat budget zou deels kunnen worden gebruikt voor de ontwikkeling van een stimulans ter bevordering van de afstemming tussen vraag en aanbod. De toewijzing ervan zou gekoppeld kunnen worden aan de uitvoering van de activering van de strategische reserve. Met het oog op de ex ante tariefberekening voorziet de netbeheerder voor elk jaar van de regulatoire periode 2016-2019 ex ante in zijn tariefvoorstel het bedrag van 1.000.000,00 EUR als element van zijn totaal inkomen".

Artikel 23 van de tariefmethodologie bepaalt het volgende:

"[...] Onverminderd de bepalingen van Art. 24 tot 28, bepaalt de CREG in samenspraak met de netbeheerder de rubrieken en/of projecten waarop deze stimulansenregeling van toepassing is. De finale modaliteiten ter bepaling van stimulansen, met name hun duur, berekeningswijze, wijze van controle, enz. worden in diezelfde overeenkomst bepaald. Deze overeenkomst wordt tussen de CREG en de netbeheerder gesloten voorafgaand aan de indiening van het tariefvoorstel en wordt op de website van de CREG gepubliceerd. In voorkomend geval wordt het gevolg dat de CREG hieraan geeft, opgenomen in en bekendgemaakt via de tariefbeslissing."

Met toepassing van artikel 23 van de tariefmethodologie heeft de CREG op 25 juni 2015 een overeenkomst met Elia gesloten "over de modaliteiten voor de regulering door middel van stimulansen voor Elia in de periode 2016-2019"¹. Wat de voormelde stimulans overgelaten aan het eigen inzicht van de CREG betreft, bepaalt de overeenkomst het volgende:

"Ten laatste op 30 juni van elk jaar bepaalt de CREG, nadat ze met Elia heeft overlegd, de in het kader van de in deze paragraaf bedoelde stimulans te bereiken doelen voor het volgende jaar. Ze geeft de betrokken bedragen aan en de streefdatum voor de uitvoering. Per doel krijgt Elia het betrokken bedrag toegekend indien het doel op de aangegeven datum (of data) is bereikt. Indien op de aangegeven datum het doel niet is bereikt, ontvangt Elia de stimulans niet. Om het voor Elia gemakkelijker te maken om vooruit te plannen en rekening te houden met projecten waarvan de uitvoeringstermijn meer dan een jaar bedraagt, kan de CREG aan Elia een voorlopige lijst met te bereiken doelen voor de jaren Y+n meedelen, die later geleidelijk wordt aangepast".

2. ANTECEDENTEN

In haar beslissing 658E/45 van 29 juni 2017 had de CREG haar indicatieve voorlopige lijst aangekondigd met doelen te bereiken tegen 2019 en de volgende boekjaren:

- i. implementatie van een nieuw marktmodel voor de dienst voor de regeling van de spanning en de reactieve energie rekening houdend met de studie uitgevoerd in 2018 en de wijzigingen aangebracht aan het federale technische reglement met toepassing van de Europese netwerkcodes;

---

¹<http://www.creg.info/pdf/Diversen/accord-Modalit%C3%A9sR%C3%A9gulationIncitativeNL.pdf>

- ii. operationele implementatie van de selectieve afschakeling;
- iii. verbetering van de transparantie wat het opsporen en het beheer van congesties betreft.

Gezien de ontwikkelingen die sindsdien hebben plaatsgevonden lijkt het in 2019 te vroeg voor de implementatie van een nieuw marktmodel voor de dienst voor de regeling van de spanning en de reactieve energie. Gezien de vervanging van de stimulans 2018 voor de realisatie van een studie betreffende de selectieve afschakeling door een andere stimulans die werd ingevoerd door beslissing 658E/49 van 5 januari 2018 is bovendien de operationele implementatie van de selectieve afschakeling in 2019 niet meer haalbaar.

Tijdens een werkvergadering op 3 mei 2018 werden de elementen uit de ontwerpbeslissing met Elia besproken.

3. RAADPLEGING

Het directiecomité van de CREG heeft over de ontwerpbeslissing gedurende drie weken een openbare raadpleging georganiseerd via de website van de CREG.

De CREG heeft drie antwoorden ontvangen: ELIA, FEBELIEC en FEBEG.

In de volgende paragrafen vat de CREG eerst de antwoorden samen die ze heeft ontvangen en wanneer dat nodig is formuleert ze er vervolgens een antwoord op.

3.1. SAMENVATTING VAN DE ONTVANGEN ANTWOORDEN

3.1.1. Algemene opmerkingen

De respondenten hebben een reeks algemene opmerkingen geformuleerd die als volgt kunnen worden samengevat.

Een respondent (FEBEG) meent dat de CREG de voorgestelde stimulansen beter moet motiveren (cf. geïdentificeerd probleem en impact van de voorgestelde oplossing).

Een respondent (FEBEG) vindt dat de doelen ten eerste een betere werking van de markt zouden moeten beogen - en niet een vermindering van de kosten van de netbeheerder -. Een andere respondent (FEBELIEC) meent integendeel dat deze stimulansen een vermindering van de kosten van de netbeheerder in de hand dienen te werken.

Een respondent (FEBEG) betreurt dat de doelen voornamelijk betrekking hebben op de uitvoering van studies door Elia en zeer weinig op de implementatie van oplossingen door Elia.

Een respondent (FEBEG) is van mening dat Elia geen studiebureau is en dat sommige studies aan externe studiebureaus zouden moeten worden toevertrouwd omdat Elia belangenconflicten heeft. De betrokken respondent meent dat deze stimulansen niet tot doel hebben een reeks studies te financieren door middel van de transmissietarieven.

Een respondent (ELIA) meent dat sommige vastgestelde doelen aanleiding zullen geven tot hoge implementatiekosten en dat de toegevoegde waarde voor de marktspelers nog niet is aangetoond.

Een respondent (FEBELIEC) onderstreept dat de CREG er zeer streng op toe dient te zien dat de deliverables zoals genoemd in de beslissingen van de CREG wel degelijk door Elia worden geleverd

binnen de termijnen vastgesteld in de beslissingen van de CREG. In dit verband vraagt deze respondent zich af of de CREG rekening heeft gehouden met de mogelijkheid dat Elia helemaal geen belangstelling meer toont voor een doelstelling indien Elia zou menen dat ze die doelstelling niet meer kan bereiken binnen de opgelegde termijn.

Een respondent (FEBELIEC) vraagt aan de CREG om een rapport te publiceren over de verwezenlijking door Elia van de doelen die de CREG voor de afgelopen jaren had vastgesteld.

Een respondent (ELIA) merkt op dat de aanvraag door de CREG van een studie niet moet impliceren dat de CREG akkoord gaat met de conclusies van de bewuste studie en stelt voor om op haar website elke studie te publiceren die de CREG ontvangt.

Een respondent (ELIA) stelt de criteria voor waaraan de doelen zouden moeten voldoen:

- i. de verwezenlijking van de doelen zou niet afhankelijk mogen zijn van de verwezenlijking van acties door derden;
- ii. de doelen zouden duidelijk moeten worden geformuleerd;
- iii. het aantal doelen zou moeten worden beperkt, zowel om een stimulerend karakter te behouden als om de tijdige verwezenlijking mogelijk te maken van andere projecten waarvoor er geen stimulans is.

Een respondent (FEBEG) looft de beslissing van de CREG om niet te voorzien in een stimulans voor de selectieve afschakeling noch voor de invoering van een nieuw marktmodel voor de dienst van regeling van spanning en reactief vermogen.

Twee respondenten (FEBEG en ELIA) stellen een reeks alternatieven voor de doelen die de CREG heeft voorgesteld voor. Deze voorstellen betreffen:

- i. de verbetering van de vaste beschikbaarheid van transmissiecapaciteit door de grensoverschrijdende *redispatch* en de afkoop van capaciteit mogelijk te maken (FEBEG);
- ii. de ontwikkeling van kwartuurproducten op de *day-ahead*- en *intraday*-markt om ervoor te zorgen dat die meer overeenstemmen met die van de balancing (FEBEG);
- iii. de afschaffing van injectietarieven (FEBEG);
- iv. de afschaffing van de compensatie van de verliezen op het federale transmissienet in natura door de BRP's (FEBEG);
- v. de vermindering van de risico's in verband met de opgelegde voorwaarden voor de toegang tot het transmissienet door een zogenaamde "drop"-procedure in te voeren voor de toegangshouders en de evenwichtsverantwoordelijken (FEBEG);
- vi. de verbetering van de coördinatie/samenwerking met de distributienetbeheerders inzake de ruil van flexibiliteit voor de levering van ondersteunende diensten (FEBEG);
- vii. de uitbreiding van de onthaalcapaciteit van nieuwe productie-eenheden door middel van investeringen en nieuwe technologieën zoals de Dynamic Line Rating (DLR) die toelaat de transmissiecapaciteit te verhogen (FEBEG);
- viii. de verbetering van de werking van het transparantieplatform en de verificatie van de samenhang ervan met het transparantieplatform ENTSO-E (FEBEG);
- ix. de uitvoering van een studie betreffende een slimme methodologie voor uitvoering van activeringstests met het oog op de controle van de beschikbaarheid van de gecontracteerde reserves (ELIA).

3.1.2. Specifieke opmerkingen bij een bijzondere stimulans

3.1.2.1. Invoering van de ToE op de DA- en de ID-markt

Een respondent (FEBEG) is van mening dat de beoogde studie rekening moet houden met de verzamelde feedback betreffende de balancingmarkt en ook het flexibiliteitspotentieel op de DA- en de ID-markt moet analyseren alsook de mogelijke verstoringen van de Day-ahead (DA)- en de Intraday (ID)-markt die het gevolg zouden kunnen zijn van de invoering van een gereguleerde overdrachtprijs. De betrokken respondent is van mening dat deze invoering van de Transfer of Energy (ToE) op zowel de DA- als de ID-markt moeilijker zal zijn dan de invoering ervan op de balancingmarkt en dat deze invoering moet worden voorafgegaan door een positieve kosten-batenanalyse. Tot besluit stelt deze respondent voor om deze stimulans te beperken tot de uitvoering van een studie en bijgevolg de hoogte van deze stimulans te verlagen.

Een respondent (ELIA) benadrukt dat er rekening zou moeten worden gehouden met de verzamelde feedback betreffende de balancingmarkt en dat er voorafgaand aan welke implementatie ook haalbaarheids-/impactstudies zouden moeten worden uitgevoerd. Deze respondent benadrukt dat de levering van meerdere producten/markt vanaf eenzelfde leveringspunt de complexiteit alleen maar vergroot. Hij verklaart ook dat een groot aantal documenten zal moeten worden aangepast. Aldus meent deze respondent dat de voorgestelde planning niet realistisch is. Tot besluit stelt deze respondent voor om de stimulans te beperken tot de uitvoering van een haalbaarheidsstudie en een implementatieplan.

Een respondent (FEBELIEC) benadrukt dat het zeer belangrijk is dat de door de CREG voorgestelde studie effectief wordt gerealiseerd in 2019.

3.1.2.2. Scarcity pricing

Een respondent (FEBEG) meent dat de effectiviteit van de *scarcity pricing* op de bevoorradingszekerheid nog niet is aangetoond en dat het niet de taak van de netbeheerder is om de prijs van de marktschaarste te bepalen. Deze respondent is van mening dat dit mechanisme bijkomende risico's zal meebrengen voor de marktspelers en vraagt zich af of de kosten van een dergelijk mechanisme werkelijk lager zijn dan die van een mechanisme voor vergoeding van de capaciteit. Tot besluit vraagt deze speler dat de CREG een kosten-batenanalyse zou maken alvorens welke stimulans ook vast te stellen in verband met dit onderwerp.

Een respondent (FEBELIEC) is niet overtuigd van de relevantie van de implementatie van de *scarcity pricing* op de Belgische markt en begrijpt de vragen niet die aan Elia worden gesteld.

Een respondent (ELIA) maakt voorbehoud bij het concept van *scarcity pricing* en benadrukt dat het voorstel van stimulans afhankelijk is van de resultaten van berekeningen die nog niet gekend zijn alsook dat bepaalde verwachtingen ten aanzien van Elia onvoldoende nauwkeurig zijn. Deze respondent stelt voor om de stimulans opnieuw te formuleren.

3.1.2.3. Mededeling van het onevenwichtsvolume per ARP/BRP in quasi realtime

Een respondent (FEBEG) ondersteunt de invoering van deze stimulans. Deze respondent benadrukt dat de kwaliteit van de meegedeelde gegevens belangrijk is en verklaart dat er voorrang zou moeten worden gegeven aan de mededeling in quasi realtime van de verdeling per ARP/BRP van de afnames door de distributienetten. Deze respondent stelt dus voor om in 2019 te voorzien in de uitvoering van een proefproject betreffende de mededeling in quasi realtime van de verdeling per ARP/BRP van de afnames door de distributienetten waaraan de stimulans zou worden verbonden.

Een respondent (ELIA) benadrukt dat Elia, om de voorgestelde doelen te verwezenlijken, aanzienlijke beheersbare kosten zal moeten dragen die niet zijn begroot in het kader van het tariefvoorstel 2016-2019. Deze respondent benadrukt dat de kosten gevoelig kunnen worden verlaagd door voorrang te geven aan de mededeling in quasi realtime van de verdeling per ARP/BRP van de afnames door de distributienetten. Bovendien merkt ELIA op dat de in de studie gegeven planning niet verenigbaar is met een verwezenlijking in één jaar, zelfs wanneer het om de tussenoplossing gaat. Ze stelt dus voor het project te concentreren op de uitvoering, in 2019, van de module die toelaat aan de ARP's/BRP's een raming te bezorgen van de component van hun onevenwicht die afkomstig is van de punten in de netten van de DNB's.

Een respondent (FEBELIEC) meent dat het gaat om een project dat de netbeheerder zou moeten implementeren zonder dat hiervoor een stimulans vereist is. Deze respondent heeft vragen bij de moeilijkheden waarmee de netbeheerder te maken zal krijgen om de vastgestelde doelen te verwezenlijken evenals bij het begrip "realtime". Bovendien merkt deze respondent op dat het de netgebruikers zullen zijn die de CAPEX van dit project zullen dragen, terwijl het de ARP's/BRP's zijn die baat zullen hebben bij de invoering van deze maatregel. Deze respondent vraagt dat er een kosten-batenanalyse zou worden gemaakt alvorens te beslissen of het opportuun is om dit project te verwezenlijken.

3.1.2.4. Publicatie in realtime van het onevenwichtstarief

Een respondent (FEBEG) ondersteunt de invoering van deze stimulans en stelt voor om het bedrag te verhogen dat ermee is verbonden.

Een respondent (FEBELIEC) meent dat het gaat om een project dat de netbeheerder zou moeten implementeren zonder dat hiervoor een stimulans vereist is. Deze respondent heeft vragen bij de moeilijkheden waarmee de netbeheerder te maken zal krijgen om de vastgestelde doelen te verwezenlijken evenals bij het begrip "realtime". Bovendien merkt deze respondent op dat het de netgebruikers zullen zijn die de CAPEX van dit project zullen dragen, terwijl het de ARP's/BRP's zijn die baat zullen hebben bij de invoering van deze maatregel. Deze respondent vraagt dat er een kosten-batenanalyse zou worden gemaakt alvorens te beslissen of het opportuun is om dit project te verwezenlijken.

Een respondent (ELIA) is geen voorstander van deze stimulans en noemt meerdere elementen die deze publicatie in 2019 zouden verhinderen: de noodzaak om de marginale kosten van de aFRR en de mFRR in realtime te berekenen en de integratie van de Belgische balancingmarkt met de andere Europese regelzones (voorzien in 2020-2021).

3.1.2.5. Verbetering van de transparantie wat betreft het opsporen en het beheer van congesties

Een respondent (FEBEG) ondersteunt de invoering van deze stimulans en stelt voor om ook (i) een analyse te maken van de impact van de congesties op de beschikbare interconnectiecapaciteit en (ii) te onderzoeken hoe de communicatie met de marktspelers zou kunnen worden verbeterd.

Een respondent (FEBELIEC) is niet gekant tegen de invoering van deze stimulans maar vraagt om de bij deze stimulans betrokken gegevens en KPI's nader te omschrijven en de personen die deze informatie zullen ontvangen nader te identificeren.

Een respondent (ELIA) meent dat de vastgestelde termijn onredelijk is en pleit ervoor om de stimulans toe te kennen in evenredige verhouding tot de bereikte KPI's.

3.2. EVALUATIE VAN DE ONTVANGEN ANTWOORDEN

3.2.1. Algemene opmerkingen

In de volgende paragrafen zal de motivering uiteengezet worden van de mogelijkheid om de doelen te behalen die de CREG voorstelt.

Over het algemeen stelt de CREG, wanneer er een markt is, vast dat een verbetering van de werking ervan het mogelijk maakt om - *ceteris paribus* - de kosten van de netbeheerder te verminderen. Dit werd de voorbije jaren verschillende keren vastgesteld voor de door Elia gecontracteerde reserves. Zo is de doelstelling om de werking van de markt te verbeteren niet in tegenspraak met de doelstelling om de kosten van de netbeheerder te verminderen.

De CREG benadrukt dat de implementatie van bepaalde oplossingen een aanpak in verschillende fasen vereist die soms over verschillende jaren gespreid is en waarvan de eerste fase bestaat uit de verwezenlijking van een studie en vervolgens de implementatie van gekozen oplossingen. De CREG stelt vast dat meerdere voor het jaar 2019 vastgestelde stimulansen betrekking hebben op de implementatie van oplossingen die werden bestudeerd in het kader van stimulansen die tijdens de afgelopen jaren zijn vastgesteld.

Elia heeft een goede kennis van de specifieke kenmerken van de Belgische elektriciteitsmarkt en heeft toegang tot veel gegevens die niet vrij toegankelijk zijn. Aangezien dergelijke handelwijze eveneens bijdraagt aan de toe-eigening van de besluiten van de studie door Elia, denkt de CREG dat de uitvoering van studies door Elia zeer wenselijk is wanneer belangenconflicten uit hoofde van Elia niet bewezen of beperkt zijn. De CREG benadrukt dat het feit dat er een openbare raadpleging moet worden georganiseerd vooraleer een studie naar de CREG wordt verstuurd en dat de conclusies van deze studie door de CREG moeten worden gevalideerd om de besproken stimulansen te verkrijgen, het mogelijk maken om het risico te beperken dat sommige conclusies partijdig zijn. Zoals Elia zelf heeft voorgesteld draagt de systematische publicatie van de betrokken studies op haar website eveneens bij tot de beperking van het risico dat sommige conclusies partijdig zijn. Tot slot herhaalt de CREG dat ze, wanneer een belangenconflict uit hoofde van Elia als voldoende problematisch wordt beschouwd, niet aarzelt om studies van externe studiebureaus door haar eigen budget te laten dragen.

Het klopt dat sommige doelen vereisen dat Elia OPEX en/of CAPEX op zich neemt met als doel ze te kunnen verwezenlijken. Natuurlijk kan dit aspect steeds aan bod komen in de studies die Elia uitvoert en hetzelfde geldt voor de toegevoegde waarde die wordt gerealiseerd voor de netgebruikers. Hoe dan ook verwacht de CREG van Elia analyses die beter gemotiveerd en grondiger zijn dan sommige van de zienswijzen die Elia heeft geformuleerd in het kader van haar reactie op de huidige raadpleging.

De CREG ziet er streng op toe dat Elia de deliverables zoals genoemd in de beslissingen van de CREG wel degelijk binnen de vastgestelde termijnen levert. Overwegende dat de CREG erop toeziet dat de vastgestelde termijnen realistisch zijn, stelt de CREG vast dat Elia tot hiertoe nooit haar belangstelling voor een door de CREG vastgestelde stimulans heeft laten varen.

De CREG wijst erop dat haar beslissingen betreffende de tarifaire saldi van Elia, die vrij toegankelijk zijn op de website van de CREG, al heel wat informatie bevatten over de resultaten die Elia heeft bereikt in het kader van deze discretionaire stimulansen. Zo vindt de CREG het niet nuttig om in dit verband een aanvullend verslag te publiceren. Ter illustratie verwijzen we naar de beslissing over de vraag tot goedkeuring van het aangepast tariefverslag met inbegrip van de saldi ingediend door de nv Elia System Operator met betrekking tot het boekjaar 2016, waarin staat:

"Elk jaar definieert de CREG een aantal concrete doelstellingen en kent ze het bedrag van € 2.000.000 toe aan het geheel van deze projecten.

Voor het jaar 2016 betrof het 4 projecten/stimulansen (4 keer een maximum van € 500.000 per project):

- a) de transparantie van de berekening van het volume van de strategische reserve met betrekking tot de winter 2017-2018;
- b) het afgeschakelde volume of de variatie in de gedecentraliseerde productie en de correctie van de evenwichtsperimeter;
- c) de submetering op distributieniveau;
- d) de package balancing.

Voor het project aangaande de transparantie van de berekening van het volume van de strategische reserve, is de CREG om de volgende redenen van mening dat de doelstelling niet op volledig bevredigende wijze werd bereikt:

- a) Hoewel de methode voor de bepaling van het demand response-volume aanwezig op de markt, tijdens het vorige exploitatiejaar niet geschikt werd geacht, heeft Elia er niet de nodige verbeteringen aan aangebracht. Bovendien hebben de uitvoeringstiming van de nieuwe studie, alsook de organisatie van de raadpleging de kwaliteit van het resultaat geschaad;
- b) Hoewel Elia zich ertoe verbonden heeft om alle gegevens nodig voor de berekening, bekend te maken (met eerbiediging van de confidentialiteitsregels), was de overgemaakte dataset beperkt tot de Belgische gegevens, terwijl de gegevens waarmee rekening wordt gehouden voor de buurlanden, het eindresultaat kunnen bepalen. Er ontbrak ook detailinfo omtrent de bestudeerde sensibiteitsscenario's. Bovendien was de raadplegingstermijn heel kort (twee weken);
- c) De certificeringstool werd niet ontworpen om jaarlijks te worden aangepast aan de nieuwe behoeften qua strategische reserve en houdt onvoldoende rekening met de reactie van de eindafnemers op de marktprijs.

Daarom kent de CREG slechts € 450.000 toe voor dit project. In zijn tariefverslag had Elia rekening gehouden met ditzelfde bedrag.

De toekenning van de tweede discretionaire stimulans aangaande het afgeschakelde volume of de variatie in de gedecentraliseerde productie en de correctie van de evenwichtsperimeter bestaat uit 2 grote luiken:

- 1) de voorbereiding van een operationeel kader voor de implementatie van het proefproject bidladder (€ 0,3 miljoen) en
- 2) een voorbereidende studie voor de implementatie van de energieoverdracht op de markten van de tertiaire reserve en de strategische reserve (€ 0,2 miljoen).

Vermits de taken op bevredigende wijze werden uitgevoerd en de deadlines werden gerespecteerd, heeft de CREG geen bezwaar tegen de maximumwaarde van € 500.000, opgenomen door Elia in zijn tariefverslag.

Wat betreft het project inzake Submetering op Distributieniveau bestond de doelstelling erin dat Elia het operationele kader zou implementeren dat zijn opbrengsten doet stijgen door gebruik te maken van de flexibiliteit geboden door leveringspunten gelegen voorbij een punt van toegang tot het distributienet (deadline: 30 oktober 2016). Aangezien de doelstelling slechts gedeeltelijk binnen de deadlines werd bereikt, alsook rekening houdend met het feit dat de vrije keuze van submeter nog niet met zekerheid bepaald is in de distributienetten (hoewel geen enkele wetsbepaling zulks verbiedt), én in afwachting van ontwerpdocumenten die een beschrijving bevatten van de gebruiksmodaliteiten van submeters in de distributienetten in het kader van de energietransfer, beslist de CREG om 50% van het bedrag van de stimulans, zijnde € 250.000,00, toe te kennen. Elia had rekening gehouden met € 200.000. In haar aangepast tariefverslag heeft Elia het bedrag vermeerderd zoals door de CREG gevraagd.

De doelstelling van de laatste discretionaire stimulans, "Package balancing", bestond erin:

- a) een nominatie per eenheid te installeren voor de pompopslagcentrales (deadline: 30.06.2016);*
- b) intraday herziene nominaties van R1-, R2- en R3-reserves tussen BRP's/BSP's mogelijk te maken in geval van forced outage van een eenheid die de reserve in kwestie levert. (Deadline: 31.12.2016)*

Vermits de eerste doelstelling op 30 september 2016 werd bereikt en de CREG op 9 juni 2016 een voorstel van Elia heeft goedgekeurd (beslissing (B)160609-CDC-1525) dat het mogelijk maakt om op 1 januari 2017 een uitbreiding van de secundaire markt van de R1-, R2- en R3-reserves te implementeren in overeenstemming met de tweede doelstelling, is de CREG van oordeel dat de twee doelstellingen op bevredigende wijze en tijdig werden bereikt. Op basis van het voorgaande beslist de CREG om de totaliteit van de stimulans, namelijk € 500.000,00, toe te kennen. Elia heeft op deze maximumwaarde geanticipeerd.

De CREG is van mening dat zij de conclusies van een studie van Elia zal aanvaarden voor zover die studie voldoende wordt gemotiveerd. *A contrario*, indien de studie door Elia niet voldoende wordt gemotiveerd, dan behoudt de CREG zich het recht voor de conclusies ervan niet te aanvaarden en, bijgevolg, het maximaal bedrag van de stimulans niet toe te wijzen.

De CREG is eveneens van mening dat Elia niet mag worden bestraft wanneer een doelstelling niet volledig kon worden behaald als gevolg van het gedrag van derden. Wat de raadplegingen en het overleg betreft zoals bedoeld in deze beslissing, is de CREG van mening dat Elia al het mogelijke zal doen opdat de betrokken spelers de mogelijkheid zouden hebben eraan deel te nemen. Dit houdt onder andere in dat ervoor moet worden gezorgd dat de raadpleging van/het overleg met de betrokken marktspelers correct bekendgemaakt wordt en dat de betrokken spelers een redelijke termijn moeten krijgen om eraan deel te nemen. Indien ondanks de inspanningen van Elia zou blijken dat een bepaalde betrokken speler bewust geweigerd heeft om aan de raadpleging/het overleg deel te nemen, dan zal de CREG met dit element zeker rekening houden in haar beslissing waarin zij de hoogte van het bedrag van de stimulans waarop Elia recht heeft ex post zal bepalen. Een dergelijke redenering is eveneens van toepassing wanneer blijkt dat de CREG binnen de in deze beslissing vastgestelde termijnen geen conceptnota of studie heeft gepubliceerd/meegedeeld die Elia nodig heeft om de doelen die in deze beslissing werden vastgelegd te behalen.

De CREG deelt natuurlijk de bezorgdheid om in deze beslissing zo duidelijk mogelijke doelen op te nemen.

De CREG meent dat ze, met vijf vastgestelde doelen voor het jaar 2019, tegemoetkomt aan de bezorgdheid van Elia met betrekking tot de noodzaak om in een beperkt aantal stimulansen te voorzien.

De CREG zal de voorgestelde alternatieven niet in deze beslissing opnemen omwille van de volgende redenen:

- i. Zonder zich uit te spreken over de relevantie ervan stelt de CREG vast dat verschillende voorgestelde doelen vooraf een wijziging van het reglementair kader vereisen die ruim buiten de manoeuvreerruimte van Elia valt (cf. afschaffing van de injectietarieven, afschaffing van de compensatie door de BRP's van de verliezen op het federale transmissienet in natura);
- ii. Een voorgesteld doel hangt geenszins van Elia af omdat de beslissing aan de elektriciteitsbeurzen toekomt (cf. ontwikkeling van kwartuurproducten op de *day ahead*- en de *intraday*-markt opdat die meer zouden overeenstemmen met die van de balancing);
- iii. Een voorgesteld doe is niet nauwkeurig en niet concreet genoeg (cf. verbetering van de coördinatie/samenwerking met de distributienetbeheerders inzake de ruil van flexibiliteit voor de levering van ondersteunende diensten);

- iv. Een voorgesteld doel zal door de CREG worden overgenomen in haar tariefmethodologie die toepasselijk is tijdens de periode 2020-2023 (cf. verbetering van de werking van het transparantieplatform en verificatie van zijn samenhang met het transparantieplatform ENTSO-E);
- v. In het kader van de herziening van het technisch reglement is in de loop van de volgende weken met een van de leden van FEBEG een vergadering gepland over de procedure "drop" voor de toegangshouders en de evenwichtsverantwoordelijken .

3.2.2. Specifieke opmerkingen bij een bijzondere stimulans

3.2.2.1. Invoering van de ToE op de DA- en de ID-markt

Twee respondenten (FEBEG en FEBELIEC) vestigen de aandacht op de nood aan een analyse van de feedback betreffende de operationele uitvoering van de energieoverdracht. De CREG meent dat dit een interessante suggestie is en heeft de formulering van de stimulans aangepast om er rekening mee te houden.

Een respondent (Elia) vraagt om de timing voor de uitvoering opnieuw te bekijken omdat ze die weinig realistisch vindt.

Om rekening te houden met deze opmerking heeft de CREG de uitvoeringstermijn van de studie betreffende de maatregelen die moeten worden getroffen met het oog op de invoering van de ToE op de DA- en de ID-markt met één maand verlengd. Daarnaast, gelet op de fasering die noodzakelijk is voor de indiening van de verschillende documenten die het regelgevend en contractueel kader vormen alsook op de noodzaak om aan de marktpelers de tijd te laten om deze documenten te analyseren, schrapt de CREG haar vraag om alle documenten voor openbare raadpleging voor te leggen alvorens ze worden ingediend bij de CREG.

3.2.2.2. Scarcity pricing

Wat betreft de rol van de TSO bij het bepalen van de prijs van de marktschaarste verklaart de CREG dat deze prijs zal worden bepaald op basis van een door de regelgever goedgekeurde formule en dat de marktpelers zullen worden geraadpleegd alvorens enige welke beslissing tot uitvoering zal worden genomen. Deze raadpleging zal meer betrekking hebben op de waarde van de verloren 'belasting'.

Een eerste algemene studie van de CREG betreffende de toepassing van dit type mechanisme heeft de positieve impact daarvan aangetoond voor de rentabiliteit van de gasproductie-eenheden en bijgevolg voor hun behoud in het Belgisch systeem en voor de algemene bevoorradingszekerheid.

De exacte definitie van de verschillende componenten van de zogenaamde "adder" zal worden vastgesteld in samenwerking met de consultant op wie de CREG een beroep zal doen om een voorstel van design uit te werken voor de toepassing van dit mechanisme.

Deze stimulans heeft meer bepaald tot doel de waarde van de zogenaamde "adder" nauwkeuriger te kunnen berekenen in functie van de beschikbare gegevens.

3.2.2.3. Mededeling van het onevenwichtsvolume per ARP/BRP in quasi realtime

In het kader van haar beslissing betreffende het tariefvoorstel 2016-2019 van Elia kan de CREG zich niet herinneren dat ze een welbepaald budget zou hebben goedgekeurd voor een beperkt aantal precieze projecten dat Elia destijds voor goedkeuring aan de CREG zou hebben overgelegd. De CREG is dan ook van mening dat het de taak van Elia is om het door de CREG goedgekeurde budget te verdelen

tussen de te verwezenlijken projecten. In verband hiermee wijst de CREG erop dat Elia sinds meerdere jaren vele miljoenen euro per jaar bespaart op haar budgetten aan beheersbare kosten en dat die besparingen op nuttige wijze zouden kunnen worden aangewend voor de verwezenlijking van het huidige project.

Wat betreft het voorwerp van het project erkent de CREG dat de volledige uitvoering van de studie die Elia in 2017 maakte, i.e. "Mededeling van het onevenwichtsvolume per ARP in quasi realtime", middelen vereist inzake tijd en materieel die moeilijk verenigbaar zijn met een verwezenlijking in slechts één kalenderjaar.

Ze is echter van mening dat het belangrijk is om deze stimulans te behouden in een markt die steeds meer gericht is op de korte termijn en in een streven om de ARP's in toenemende mate te responsabiliseren wat betreft het behoud van het evenwicht van hun portefeuille.

Aan de hand van de antwoorden op de raadpleging maar ook bij gelegenheid van informele contacten stelt de CREG vast dat de marktspelers beschouwen dat de component van de raming die voor hen het nuttigste is de component is die betrekking heeft op de punten van hun portefeuille die deel uitmaken van de netten van de DNB's.

Bovendien is de CREG gevoelig voor de bezorgdheid van de FEBEG betreffende de kwaliteit van de raming door Elia en erkent ze dat deze kwaliteit vatbaar is voor verbetering, inzonderheid wanneer er gebruik wordt gemaakt van een waarderingsmethode van het type "*machine learning*".

Om deze reden heeft ze deze stimulans geheroriënteerd in de richting van de uitvoering in 2019 van de component "*Real time volume allocation for DGO*"² en heeft ze in de stimulans een studie opgenomen voor verbetering van de kwaliteit van de raming van deze component evenals een planning voor de implementatie van deze verbeteringsmethode.

3.2.2.4. Publicatie in realtime van het onevenwichtstarief

De CREG stelt vast dat de antwoorden van de marktspelers op de raadpleging zeer uiteenlopend zijn. Als gevolg van die verscheidenheid is het niet mogelijk tot overeenstemming te komen die zou leiden tot het schrappen van deze stimulans.

De CREG stelt ook nog vast dat deze stimulans een natuurlijk gevolg is van de publicatie volgens dezelfde timing van de informatie betreffende het onevenwicht van de regelzone en het geactiveerd regelvolume.

Bovendien beschouwt de CREG dat, in het kader van de reactieve balancing, een goede kennis van het onevenwichtstarief binnen een termijn die in de buurt komt van de reële tijd bijzonder belangrijk is om het voor alle ARP's mogelijk te maken de kwaliteit van hun gedrag ter zake te verbeteren, zonder discriminatie inzake omvang en zonder onderscheid van bijbehorende kennis van informatie afkomstig van de eigen portefeuille.

Ze is dan ook van mening dat deze stimulans moet worden behouden.

---

² Titre de la section 4 de l'étude d'Elia, utilisé pour permettre de bien identifier la composante visée.

3.2.2.5. Verbetering van de transparantie wat betreft het opsporen en het beheer van congesties

De CREG stelt vast dat de drie respondenten (FEBELIEC, FEBEG en ELIA) het erover eens zijn dat het belangrijk is om de transparantie te verbeteren wat betreft het opsporen en het beheer van congesties.

In hun antwoorden vragen FEBELIEC en FEBEG om duidelijker aan te geven aan wie de gegevens en prestatie-indicatoren zullen worden meegedeeld en, in het algemeen, om te definiëren welke ter kennis zullen worden gebracht van de marktspelers. De CREG heeft met deze opmerking rekening gehouden in de definitieve versie van deze stimulans. Voor de eerste twee delen van de stimulans bestaat de primaire doelstelling erin een betere monitoring door de CREG mogelijk te maken van de kwaliteit van de prognoses door Elia. De CREG meent dat het relevant is om de gegevens (en hun formaat) te definiëren in een volgende fase, daar ze ter beschikking van de markt moeten worden gesteld. Voor het derde deel van de stimulans, dat betrekking heeft op het opsporen en het beheer van congesties door Elia, meende de CREG dat het nodig is om al in deze eerste fase een deel betreffende de transparantie ten aanzien van de markt op te nemen. In haar antwoord vermeldt FEBELIEC dat het nog niet duidelijk is om welke gegevens en KPI's het gaat. De CREG verklaart dat ze een lijst van gegevens en indicatoren heeft opgesteld die volgens haar relevant zijn op dit ogenblik en die als input zal dienen in het kader van dit project. In verband hiermee zal Elia echter een initiatief moeten nemen.

In haar antwoord vermeldt FEBEG dat het belangrijk is om rekening te houden met de impact van de congesties op de invoer- en uitvoercapaciteit. De CREG zal tijdens het project rekening houden met dit element. De CREG stelt vast dat de meeste congesties met grensoverschrijdende relevantie worden beheerd met de marktkoppeling op basis van de CWE FBMC waarvoor de monitoring al bestaat.

In haar antwoord geeft Elia aan dat het niet redelijk is om een deadline vast te stellen voor de implementatie, daar het momenteel moeilijk is om zich een beeld te vormen van de complexiteit die met de uitvoering gepaard gaat. De CREG merkt op dat het opgegeven bedrag voor deze discretionaire stimulans wordt toegewezen in functie van de realisaties in 2019. Indien, op basis van het door Elia voorgestelde uitvoeringsplan, Elia en de CREG van mening zijn dat er belangrijke elementen zijn die het huidige toepassingsgebied overstijgen en die niet kunnen worden gerealiseerd in 2019, dan zal de CREG overwegen om in dit verband een stimulans te organiseren in 2020.

In haar antwoord vraagt Elia om te overwegen om de stimulans op evenredige wijze te verlagen in het geval waarin een of meerdere elementen van de stimulans niet worden voltooid binnen de door de CREG vastgestelde termijn. De CREG neemt nota van deze bezorgdheid van Elia. Niettemin behoudt de CREG de vrijheid om een evaluatie te maken van het geheel van de bereikte doelen en daarvoor het bedrag toe te kennen dat ze redelijk acht.

4. BESLISSING

4.1. STIMULANSEN 2019

Om de afstemming tussen vraag en aanbod te bevorderen en na overleg met Elia beslist de CREG om, in de loop van 2019, de toekenning van de financiële stimulans van 2.000.000,00 € af te laten hangen van het behalen binnen de deadlines van de vijf volgende doelen.

Vanzelfsprekend en net zoals dat het geval was voor een stimulans betreffende 2016 en 2018, behoudt de CREG zich het recht voor om, na raadpleging van Elia, het doel betreffende een stimulans te wijzigen indien dit noodzakelijk is als gevolg van gebeurtenissen die niet konden worden voorzien.

4.1.1. Implementatie van de ToE op de DA- en ID-markten

- Realisatie van een studie betreffende de voorwaarden om de energieoverdracht op de day-ahead- en de intradaymarkt (met inbegrip van het gegevensbeheer) mogelijk te maken en de maatregelen die moeten worden uitgevoerd om de energieoverdracht vanaf eenzelfde leveringspunt op verschillende markten mogelijk te maken. De studie zal eveneens de gevallen bekijken van verschillende leveranciers en/of verschillende ARP's en/of verschillende FSP's per leveringspunt voor de markten waarvoor energieoverdracht in de wet voorzien is. Vooraleer deze studie aan de CREG wordt overgemaakt, zal ze aan de marktspelers ter raadpleging worden voorgelegd.
- Publicatie van een rapport over de feedback met betrekking tot de toepassing van de ToE op de markt van de tertiaire reserve.

Uitvoeringsdatum: 31 oktober 2019.

- Alle aanpassingen die aan de regels voor de organisatie van de energieoverdracht moeten worden aangebracht en, onder andere, aan het contract van de BRP, BSP of gelijkgestelden en, indien nodig, aan de balanceringsregels, worden aan de CREG ter goedkeuring voorgelegd.

Uitvoeringsdatum: 31 december 2019.

Betrokken bedrag: 0,5 M€. De toekenning van dit bedrag is afhankelijk van de aanvaarding door de CREG van de studie zoals bedoeld in de eerste paragraaf en van het rapport zoals bedoeld in de tweede paragraaf alsook van de indiening van de aangepaste documenten zoals genoemd in de derde paragraaf supra.

4.1.2. Scarcity pricing

- Elia zal rekening houden met de ervaringen opgedaan uit de "scarcity pricing" stimulans 2018 die werd vastgelegd in beslissing 658E/45 van 29 juni 2017 waaronder de evaluatie van het volume van de beschikbare reserves per reservetype in realtime.
- Elia zal de exacte definitie geven van de verschillende componenten van de "adder" en de manier waarop die in functie van de beschikbare gegevens berekend zal worden. Dit geldt in het bijzonder voor het aandeel van de vraag. De CREG zal tegen eind 2018 hiertoe de basiselementen voor deze berekening leveren (basisformule voor de berekening en voorgestelde dagdelen). Elia zal de genormaliseerde verdelingsfuncties van de afwijkingen over 2018 bepalen die als input voor de verdere berekening zullen dienen.
- Elia zal op D+1 op haar website de waarden van de "adder" voor alle kwartieren van de dag voordien op basis van de aangenomen formule berekenen en publiceren.

Uitvoeringsdatum De dagelijkse publicatie van de « adder » waarden voor de dag voordien en van de gebruikte berekeningsformule gaat van start in oktober 2019 voor een duur van één jaar.

Betrokken bedrag: 0,40 M€. De toekenning van dit bedrag is onderworpen aan de uitvoering van voormelde taken en hun aanvaarding door de CREG.

4.1.3. Mededeling van het onevenwichtsvolume per ARP/BRP in quasi realtime

- Implementatie door Elia van de mededeling aan de ARP van een raming van de component van het onevenwicht van diens portefeuille m.b.t. het geheel van de punten die deel uitmaken van de netten van de DNB's (component "*Real time volume allocation for DGO*" zoals vermeld in het rapport van Elia in het kader van de stimulans voor 2017 "*Mededeling van het onevenwichtsvolume per ARP in quasi realtime*", tweede ramingsbenadering), en dat binnen het kwartaal dat volgt op het einde van het beoogde kwartaal
- De stimulans zal de volgende taken omvatten:
  - Implementatie van een informaticatoepassing of een geheel van informaticatoepassingen dat de bakermat vormt voor berekeningen in *quasi realtime* van het onevenwicht van elke ARP, zoals bedoeld in deel 9.2 van de voornoemde studie. Onder de componenten van het onevenwicht wordt enkel die welke in deze studie wordt geïdentificeerd als "*Real time volume allocation for DGO*" uitgevoerd in 2019; de raming zal gebaseerd zijn op de tweede benadering die in de studie wordt beschreven (machine learning);
  - Voorstel aan de CREG van een methode voor verbetering van de kwaliteit van de raming van de component "*Real time volume allocation for DGO*" van het onevenwicht van elke ARP alsook van een planning voor uitvoering van deze methode. Dit voorstel zal het voorwerp zijn van een openbare raadpleging van de marktspelers alvorens daarna aan de CREG te worden overgelegd.

Uitvoeringsdatum: einde van de werken op 31/12/2019, mededeling aan elke ARP vanaf 1 januari 2020.

Betrokken bedrag: 0,5 M€. De toekenning van dit bedrag is onderworpen aan de uitvoering van voormelde taken en hun aanvaarding door de CREG.

4.1.4. Publicatie in *quasi realtime* van het onevenwichtstarief

- Elia publiceert momenteel de waarde van de ogenblikkelijke NRV en de gecumuleerde waarde ervan sinds het begin van het kwartier evenals de overeenstemmende waarden van het onevenwicht van de regelzone in *realtime* op haar website.
- De stimulans bestaat eruit dat er in dezelfde tijdspanne, en met dezelfde tijdsresolutie als de publicaties van de NRV en het onevenwicht van de regelzone, het volgende wordt gepubliceerd:
  - de overeenstemmende waarde van het onevenwichtstarief met inachtneming van de activeringen sinds het begin van het kwartier;
  - de ogenblikkelijke waarde van de marginale activeringsprijs.

Uitvoeringsdatum: effectieve publicatie vanaf 1 september 2019.

Betrokken bedrag: 0,2 M€. De toekenning van dit bedrag is onderworpen aan de uitvoering van voormelde taken en hun aanvaarding door de CREG.

4.1.5. Verbetering van de transparantie wat het opsporen en het beheer van congesties betreft.

CREG wil een betere monitoring van de interne congesties in het Elia-netwerk met een specifieke focus op de kwaliteit van de voorspellingen en het congestiebeheer. Om dit te realiseren, zijn de volgende drie stappen gedefinieerd voor 2019 in deze stimulans naar het eigen inzicht van de CREG:

- **Stap 1 Kwaliteit van voorspelling van de *inputs***

Voor congestiebeheer maakt Elia gebruik van netwerkmodellen om de *load flows* op de lijnen te voorspellen, en dit over verschillende tijdshorizonten (D-2 tot intraday). Deze berekeningen zijn gebaseerd op voorspellingen van de vraag, de productie en de netwerktopologie. Elia zal een voorstel doen van de data en KPIs die uitgewisseld en gerapporteerd zullen worden aan de CREG om de kwaliteit van de voorspellingen van deze inputs te kunnen opvolgen voor de verschillende tijdshorizonten (D-2 tot intraday).

Uitvoeringsdata:

- Voorstel voor data uitwisseling en KPI rapportering < eind mei 2019
- Implementatieplan < Eind September 2019 (implementatie voor eind 2019).

- **Stap 2: Kwaliteit van voorspelling van de *outputs***

In deze stap wordt de kwaliteit van deze resulterende voorspellingen van de load flows gemonitord over de verschillende tijdshorizonten (D-2 tot intraday) en dit op de relevante Elia-lijnen. Dit zijn onder meer de lijnen beschouwd in de capaciteitsberekening en deze waarvoor redispatching zou geactiveerd worden. Elia zal een voorstel doen van de data en KPIs die hiertoe uitgewisseld en gerapporteerd zullen worden aan de CREG.

Uitvoeringsdata:

- Voorstel voor data uitwisseling en KPI rapportering < eind mei 2019
- Implementatieplan < Eind September 2019 (implementatie voor eind 2019).

- **Stap 3: Monitoren van redispatching**

Naast topologische maatregelen (zoals gemonitord in Stap 1), kan Elia beroep doen op redispatching voor het beheer van congesties. De CREG wil de noodzaak en effectiviteit van het gebruik van redispatching, en de redelijkheid van de hiermee geassocieerde kosten, kunnen evalueren. Hiertoe zal Elia een voorstel doen, met inbegrip van transparantie over de detectie van congesties en de oplossingen om de voorspelde of opgetreden congestie op te lossen.

Uitvoeringsdata:

- Voorstel voor data uitwisseling en KPI rapportering < eind juni 2019
- Implementatieplan < Eind September 2019 (implementatie voor eind 2019).

Betrokken bedrag: 0,4 M€. De toekenning van dit bedrag is onderworpen aan de uitvoering van het geheel aan bovenvermelde stappen, binnen voormelde deadlines, en hun aanvaarding door de CREG, (1) met het oog op de monitoring door de CREG en de verantwoording van de kosten en (2) met het oog op de transparantie in verband hiermee voor de marktspelers.

***

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Laurent JACQUET
Directeur

Andreas TIREZ
Directeur

Marie-Pierre FAUCONNIER
Voorzitster van het Directiecomité

BIJLAGE

Antwoorden ontvangen tijdens de openbare raadpleging over ontwerpbeslissing 658E/52 (ELIA, FEBELIEC en FEBEG)